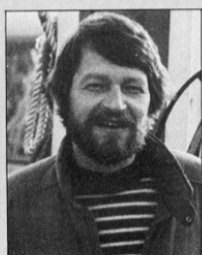

Om bord hos danmarksmesteren Peder Skogstad:

Spækhuggeren der blev Danmarks hurtigste

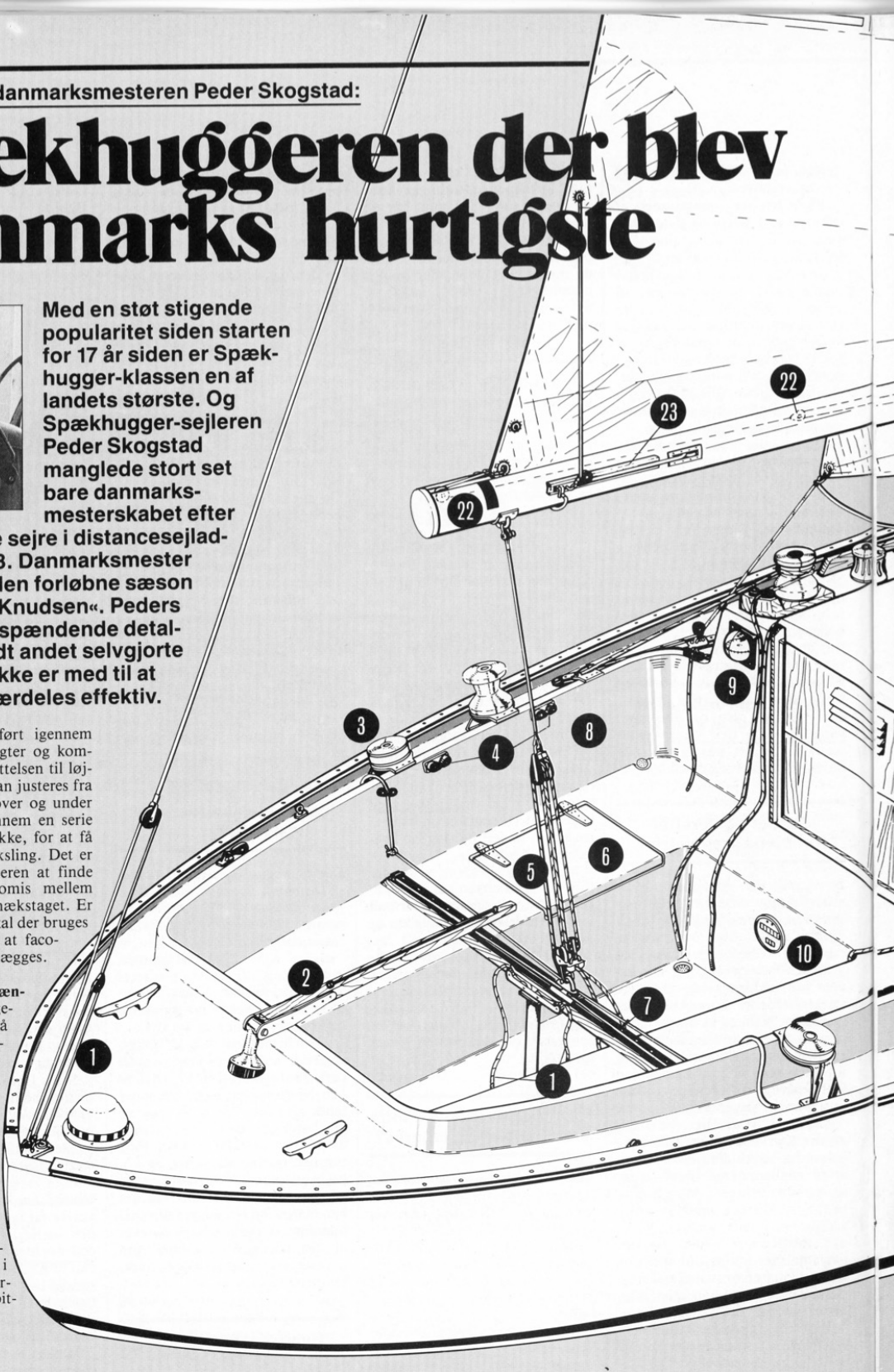

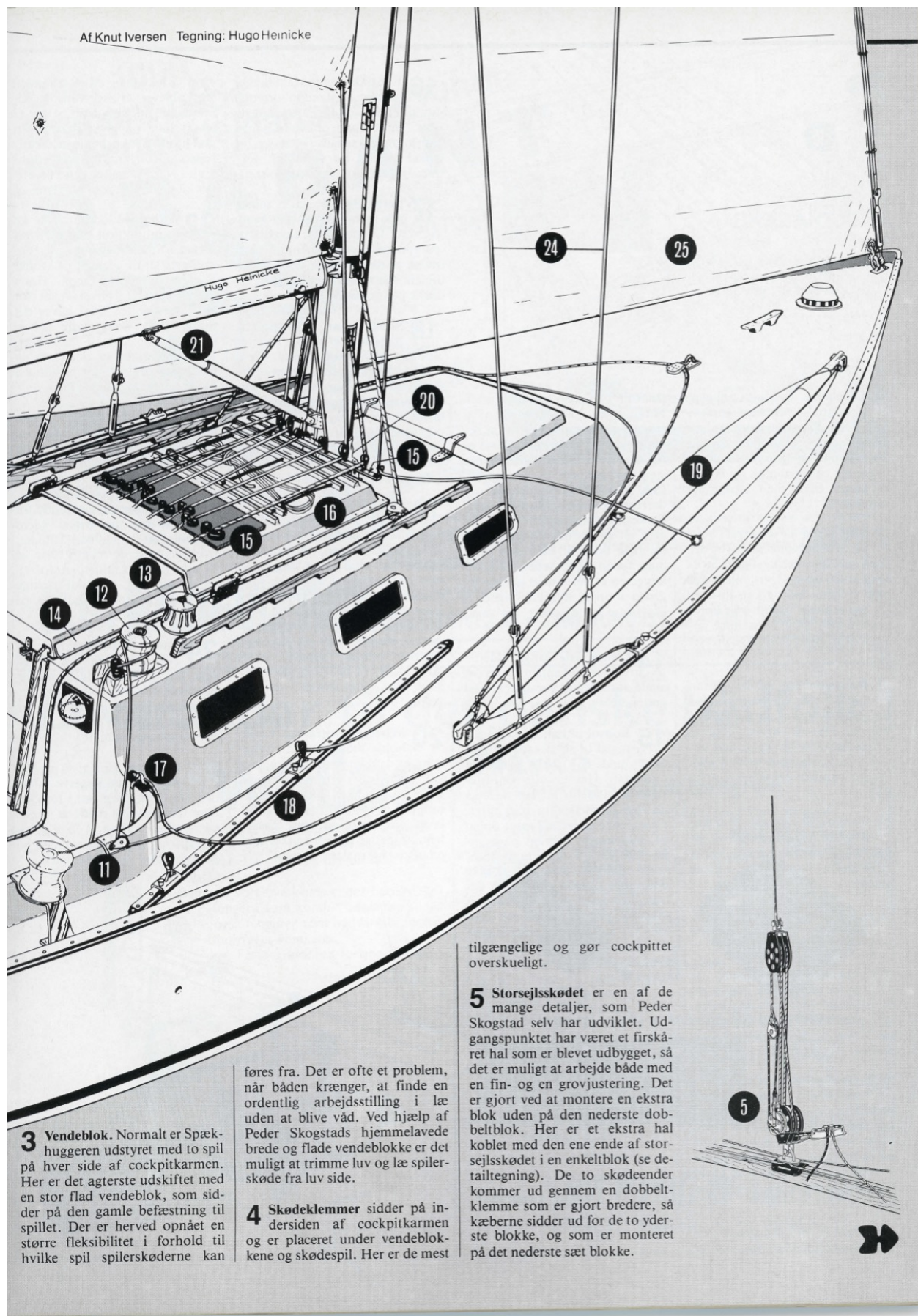
Med en støt stigende popularitet siden starten for 17 år siden er Spækhugger-klassen en af landets største. Og Spækhugger-sejleren Peder Skogstad manglede stort set bare danmarksmesterskabet efter

en lang række sejre i distancesejler siden 1978. Danmarksmester blev han så i den forløbne sæson med sin båd »Knudsen«. Peders båd er fuld af spændende detaljer, hvor blandt andet selvgjorte beslag og blokke er med til at gøre båden særdeles effektiv.

1 Hækstaget er ført igennem dæk helt ude agter og kommer op af understøttelsen til løjgangen, hvor den kan justeres fra begge sider. Både over og under dæk kører det igennem en serie af enkeltskårne blokke, for at få en tilpas stor udveksling. Det er vigtigt i Spækhuggeren at finde det rigtige kompromis mellem forstagets trim og hækstaget. Er forstaget for løst, skal der bruges så meget hækstag, at faconnen i storsejlet ødelægges.

2 Rorpind og forlænger. Spækhuggeren skal trimmes, så den er en smule luv-gerrig, for at have den bedste kontakt med vandtrykket på roret. Herved er det også muligt at benytte forlænger som selvstyrrer under tursejlad. Hvis sejlene trimmes korrekt i forhold til kursen, sætter man blot rorpindsforlænger i spænd mellem rorpind og læ cockpit-karm.

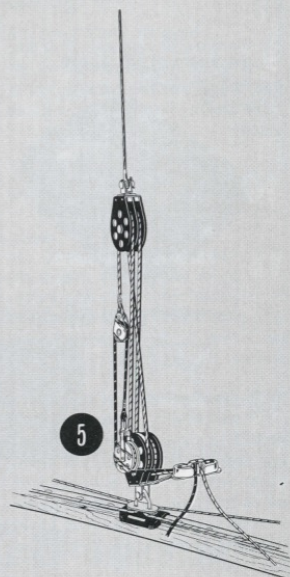
3 Vendeblok. Normalt er Spækhuggeren udstyret med to spil på hver side af cockpitkarmen. Her er det agterste udskiftet med en stor flad vendeblok, som sidder på den gamle befæstning til spillet. Der er herved opnået en større fleksibilitet i forhold til hvilke spil spilerskøderne kan

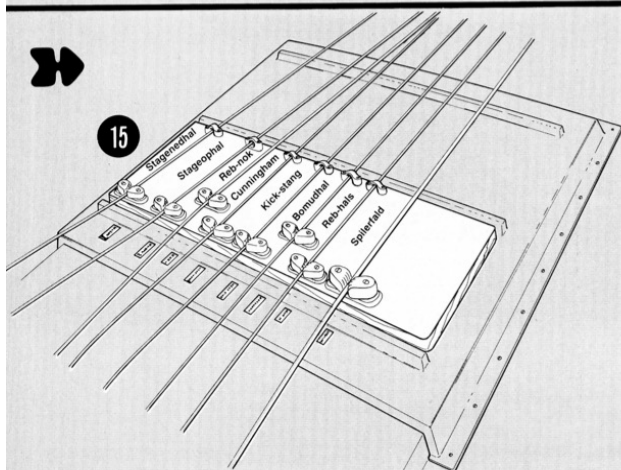
føres fra. Det er ofte et problem, når båden krænger, at finde en ordentlig arbejdsstilling i læ uden at blive våd. Ved hjælp af Peder Skogstads hjemmelavede brede og flade vendeblokke er det muligt at trimme luv og læ spilerskøde fra luv side.

4 Skødeklammer sidder på indersiden af cockpitkarmen og er placeret under vendeblokkene og skodespil. Her er de mest

tilgængelige og gør cockpitet overskueligt.

5 Storsejlskødet er en af de mange detaljer, som Peder Skogstad selv har udviklet. Udgangspunktet har været et firskåret hal som er blevet udbygget, så det er muligt at arbejde både med en fin- og en grovjustering. Det er gjort ved at montere en ekstra blok uden på den nederste dobbeltblok. Her er et ekstra hal koblet med den ene ende af storsejlskødet i en enkeltblok (se detailtegning). De to skødeender kommer ud gennem en dobbeltklemme som er gjort bredere, så kæberne sidder ud for de to yderste blokke, og som er monteret på det nederste sæt blokke.

6 Kistebænk var ikke tidligere standard i Spækhuggeren, men Peder Skogstad følte, at han manglede stuveplads med adgang fra cockpit, og skar derfor hul i bagbords cockpitbænk og lavede en meget enkel men funktionel kistebænk.

7 Løjgangen er placeret oven på cockpitbænkene, hvor der er en solid monteringsflade. Storsejlskødevognen er monteret med toskåret hal og kan justeres fra begge sider. I hårdt vejr køres vognen ned til læ, for at åbne sejlets kappe og dermed tage presset af.

8 Rorsmanden sidder foran spillet på luvkarmen med begge gaster foran sig under kapsejlad. Det er vigtigt ikke at presse hækken for langt ned under sejlad, da man herved ødelægger vandets naturlige slip fra båden.

9 Kompas er anbragt på begge sider af nedgangen på en sådan måde, at rorsmanden har et godt udsyn, ligegyldigt hvor han sidder.

10 Log. Usædvanlig i en Spækhugger, men bruges her både som trim og på distancer.

11 Vendebløt på luvkarm. For at få den bedste vinkel på forsejlskøderne i forhold til vognen på skødeskinne og spillet på ruftaget, er vendebløkkene anbragt på karmen foran spillet.

12 Skødespil på ruftaget er efterhånden almindeligt på Spækhuggerne. Peder Skogstad har flyttet de agterste fra cockpitet frem og har placeret dem på en træklods, hvor skødeklemmen er nedfældet. Spillene bliver primært benyttet til forsejlskøder.

13 Spil til fald er taget af masten og faldene ført ned, så

de kan benyttes fra cockpitet. Foran hvert spil sidder en aflaster, så der er mulighed for at benytte spillene, selv om faldene er i brug. Hvert fald er ført fra masten ned gennem en vendebløt, som er monteret på ruftaget og derfra agterud til aflaster og spil. Peder Skogstad arbejder meget med sit genuafald under sejlad for hele tiden at have den optimale facon på forsejlet. I Spækhuggeren er det muligt at benytte genuaen op til 10 sekundmeter. I kraftigere vind sejles der med fok.

14 Gummiliste langs siderne ved skydekappen er en let måde at undgå at vand løber ned under dæk.

15 Konsol til hal. Oven på gagen til skydekappen er et bræt med en række klemmer monteret. Her er alle finjusteringshal til sejltrim ført ned, så alt kan reguleres fra cockpitet. Desuden er spilerfald samt ophal til spilerstagen anbragt på brættet. På de nye Spækhuggerne er dette standard, men det er ikke den store operation at lave det selv. Ved mastegennemføringen bagkant sidder en skinne med blokke, som styrer trimsnorene fra mast og bom til konsollen. Skinnen kan tages af, når båden ligger i havn.

16 Elastikker er anbragt langs-gående mellem to brætter umiddelbart foran konsollen. Her opbevares opkvajlet tov-værk under sejlad – en let og enkel løsning for at undgå »ormegårdssyndromet« i cockpitet.

17 Barberhal til spiler bliver kun benyttet i meget kraftig vind. De går fra en enkeltblok på spilerskødet igennem en blok på en justerbar slæde ude i borde og tilbage til en klemme med en bøjle på forkant af luvkarmen.

18 Skødeskinne. Skinnerne til forsejlene er meget varieret anbragt på Spækhuggeren. Flere i klassen bruger to skinner i forlængelse af hinanden, men Peder Skogstad nøjes med en lang, hvor der er to vogne til justering af skødepunkter. Det er sjældent, at der bliver rykket mere på dem end et hul hver vej, afhængig af søens beskaffenhed.

19 Spilerstagen er anbragt i to beslag på dækket. Under kapsejlad er både op- og nedhal fastgjort på stagen, så fordæks-gasten blot skal løsne stagen og tage ophalet ud af den krog som er monteret yderst på den skinne, hvor blokkene der fører hal til cockpitet er gjort fast. Herefter sættes stagen fast på masten. Krogen holder ophalet nede langs dæk, så det ikke går i bekneb med genuaskødet i vendingerne.

20 Mastegennemføring. For at holde masten i det rigtige trim, er det vigtigt at masten ikke kan bevæge sig i mastegennemføringen i dækket. I stedet for at bruge kiler har Peder Skogstad lavet en træforing som passer helt nøjagtigt og er banket ned på plads, før masten sættes i.

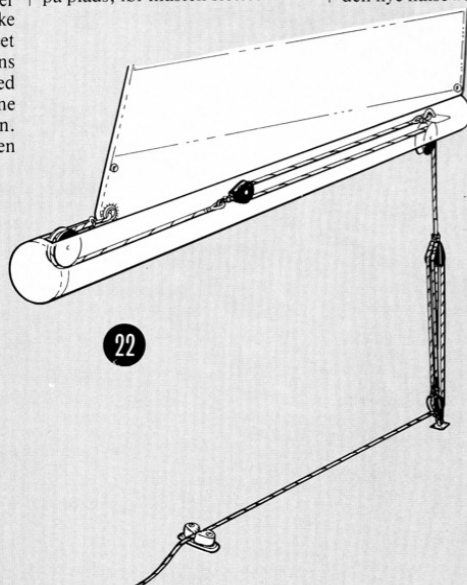
21 Kick-stang er efterhånden blevet afløst for den almindelige kickingstrop. Den er let at hale og giver dermed en god hjælp til at arbejde med stor-sejlets facon, så det står optimalt. Når storsejlet er nede virker kick-stangen som bomstol.

22 Udhal på bommen er en trimfunktion som benyttes meget i Spækhuggeren, idet underligets stræk er med til at ændre på storsejlets facon. Hales det for meget, bliver sejlet for fladt, er det for løst, bliver det meget dybt. Som andre hal er udhalet ført ned til cockpitet. Inde i bommen er der lavet en ekstra udveksling, for at udhalet bliver lettere at arbejde med.

23 Reb til storsejlet er arrangeret på en sådan måde, at hele manøvren kan udføres fra cockpitet. Fra agterliget er rebelinen ført ind igennem bommen og videre tilbage til cockpitet. Det samme gør sig gældende for rebelinen fra mastelaget. Mens rorsmanden slækker faldet, trækker gasterne rebene totte og til sidst justeres faldet, så storsejlet står korrekt. Med lidt træning kan hele manøvren udføres på under 30 sekunder.

24 Vant. Spækhuggerens rig skal stå meget tot for at sejle hurtig. På grund af masteprofilens blødhed er det ikke muligt at få masten til at stå lige sidevejs, hvis ikke top- og under-vant står meget stramt.

25 Genuaen kan give problemer i vendingerne, idet den kan hænge sig fast i topvante. Den rigtige måde at vende på, er derfor først at lade genuaen bakke, for at lade vinden på den nye halse »trække« sejlet.

Fra Bådnyt nr 2. 22. Januar – 25 februar 1987